

Ohje paritutkielmaan

Ohje päivitetty: 29.6 2026

Valtiotieteellisen tiedekunnan sosiaalitieteiden maisteriohjelman vuosien 2026–2030 opetussuunnitelmassa (OPS) mahdollistetaan ohjelman opiskelijoille maisterintutkielman tekeminen parityönä. Mahdollisuus paritutkielmaan koskee ainoastaan sosiaalitieteiden maisteriohjelman eri opintosuuntien opiskelijoita. Alla on kuvattu miten paritutkielman tekeminen ja ohjaus eroavat yksilötyönä tehtävästä tutkielmasta. Muilta osin ohjeistus tutkielman tekemiseen löytyy ohjelman yleisistä [maisterintutkielmaohjeista](#). Ohjeet on tarkoitettu sekä opettajille että opiskelijoille ja ne perustuvat suurelta osin Helsingin yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan ohjeistuksiin paritutkielmasta. Ohjeet on pyritty mukauttamaan sosiaalitieteiden maisteriohjelman eri opintosuuntien tutkielma-, ohjaus- ja seminaarikäytäntöihin, jotka eroavat hieman toisistaan.

Paritutkielmaa aloittaessa huomioitavaa

Paritutkielmamahdollisuudesta tiedottaminen

Opiskelijoilla tulisi olla tieto paritutkielmamahdollisuudesta jo ennen ensimmäiseen maisteriseminaariin ilmoittautumista. Opiskelijoita voi muistuttaa asiasta vielä ennen ensimmäistä seminaaritapaamista omalle ryhmälle suunnatussa ”Tervetuloa seminaariin” -viestissä.

Ilmoittautuminen seminaariin

- Paritutkielman tekijät ilmoittautuvat samaan seminaariryhmään normaaliin tapaan Sisussa.
- Paritutkielman tekeminen ei pääsääntöisesti vaikuta seminaariryhmän minimi- tai maksimikokoon vaan kukin pari vie seminaariryhmästä kahden opiskelijan paikan.
- Paritutkielman tekijät ilmoittavat paritutkielman tekemisestä ohjaajalleen/ohjaajilleen, seminaariryhmänsä vetäjälle ja muille opiskelijoille seminaarin alussa. Mikäli asia on tiedossa jo ennen seminaarin alkua, tästä olisi hyvä tiedottaa seminaarin vetäjää.

Paritutkielmaa aloittaessa huomioitavaa

Paritutkielman edellytyksien pohtiminen opiskelijoiden kanssa:

- Parityön lähtökohtana tulee olla opiskelijoiden kiinnostus samaan aiheeseen.
- Molempien opiskelijoiden tulee aloittaa ja suorittaa 1. ja 2. seminaari yhtä aikaa.
- Parin kanssa käydään keskustelu tutkielman tavoitteista ja työskentelytavoista sekä varmistetaan, että ne **ovat** tältä osin linjassa keskenään. Lisäksi on tärkeää, että molemmat tekijät kykenevät sitoutumaan yhdessä asetettuun työskentelyaikatauluun. Jos parin tavoitteet ja näkemykset eriävät merkittävästi, ei edellytyksiä parityön tekemiselle todennäköisesti ole.
- Parilla on yhteinen ohjaaja / yhteiset ohjaajat

Parityöskentelystä sopiminen ja työn etenemisen seuraaminen

- Parityöskentelystä laaditaan vapaamuotoinen kirjallinen sopimus paritutkielman tekijöiden kesken. Sopimuksessa sovitaan työn aikatauluista, työlle asetettavista tavoitteista sekä työnjaosta. Sopimusta päivitetään tarvittaessa.
- Paritutkielman työnjako tehdään siten, että kumpikin opiskelija työskentelee yhdessä kaikissa omaan tutkielmaansa liittyvissä tehtävissä (esim. tutkimussuunnitelman laatiminen), mutta seminaarin liittyen muiden tehtävien (esim. kirjallisten tai suullisten opponointien) yhdessä tai erikseen tekemisestä päättää seminaariryhmän vetäjä, sen mukaan mikä on kyseisen seminaarin kannalta tarkoituksenmukaista. Kummankin opiskelijan tulee saavuttaa kaikki opintojakson osaamistavoitteet.
- Ohjaaja kuittaa tutkielmatyöskentelyn alkaessa tehdyn sopimuksen vähintään suullisesti. Opiskelijoilla on velvollisuus säilyttää sopimusta ja ilmoittaa ohjaajalle sekä seminaariryhmänsä vetäjälle (mikäli eri henkilö kuin ohjaaja), jos he muuttavat sopimusta merkittävästi prosessin edetessä.

Tutkielman teon aikana huomioitavaa

Parityöskentelyn reflektointi ja dokumentointi

- Parityöskentely edellyttää aktiivista ja säännöllistä yhteistä reflektointia, joka vaatii aikaa.
- Opiskelijoiden on seurattava työn jakautumista koko tutkielmaprosessin ajan.
- Prosessia dokumentoidaan tutkielman osaamistavoitteisiin ja arviointikriteereihin perustuvalla tavalla. Kuvaus prosessista ja työskentelyn jakautumisesta raportoidaan kirjallisessa muodossa.
- Työnjaosta raportoidaan seminaareissa. Sen lisäksi työnjako voi käydä luontevalla tavalla ilmi tutkielmassa, esimerkiksi osana menetelmien kuvailua tai luotettavuuden ja eettisyyden pohdintaa.
- Lopulliseen tutkielmaan ei liitetä erillistä raporttia työnjaosta, joka kuvataan tämän ohjeen lopussa.

Työmäärä ja työn laajuus

Paritutkielman ohjeellinen pituus on sama kuin yksilötutkielmissa. Vaikka paritutkielma ei ole sivumäärältään yksilötyötä laajempi, paritutkielmalta edellytetään vastaavaa yksilötyötä hieman laajempaa taustakirjallisuuden haltuunottoa, suurempaa aineistoa, vaativampien aineistonkeruu- tai analyysimenetelmien käyttöä, syvällisempää tulkintaa tai triangulaatiota. Paritutkielman oletettu työmäärä vastaa kahden yksilötyönä tehdyn tutkielman työmäärää (30 op + 30 op = 60 op).

Haasteet työskentelyssä ja niiden ratkaiseminen

Mikäli parin työskentelyssä ilmenee tutkielmaprosessin varrella haasteita, on opiskelijoilla velvollisuus viipymättä keskustella haasteista ohjaajan / ohjaajien sekä parinsa kanssa.

Opiskelija voi keskeyttää parimuotoisen tutkielmatyöskentelyn vain **erityisen painavasta syystä**. Mikäli toinen parin jäsenistä joutuu keskeyttämään työskentelyn, molemmilla parin jäsenillä on mahdollisuus hyödyntää siihen mennessä tehtyä työtä yksilötutkielmassaan. Tällöin esimerkiksi tutkimussuunnitelma, työn teoreettinen viitekehys, tai aineisto voivat olla yhteisiä, mutta siitä eteenpäin tutkielmat ovat erilliset yksilötyöt.

Tutkielman palautusvaiheessa huomioitavaa

Kypsyysnäyte

Kypsyysnäytteellä opiskelija osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman alaan. Tyypillisesti sosiaalitieteiden maisteriohjelman koulusivistyksensä suomeksi tai ruotsiksi saaneet opiskelijat ovat osoittaneet tutkintoasetuksen mukaisen kielitaidon alemman korkeakoulututkinnon kypsyysnäytteellä, jolloin heidän ei tarvitse osoittaa sitä enää ylemmän korkeakoulututkinnon kypsyysnäytteellä. Jos alemman korkeakoulututkinnon kypsyysnäyte on kuitenkin opiskelijoilla suorittamatta, täytyy ylemmän korkeakoulututkinnon kypsyysnäyte suorittaa tiedekunnan ohjeistuksen mukaisesti. Paritutkielman kohdalla tutkielman tiivistelmä toimii kypsyysnäytteenä molempien tekijöiden osalta.

Tutkielman palautus E-thesikseen

Molemmat opiskelijat palauttavat identtisen paritutkielman E-thesikseen erikseen. Palautus tehdään samassa, yhdessä sovituksessa jätössä tiedekunnan käsittelyaikataulun mukaisesti.

Tutkielman arviointi

Paritutkielman arviointiprosessi käynnistyy, kun molemmat opiskelijat jättävät E-thesikseen saman tutkielman samassa jätössä arvioitavaksi. Ohjaajan on hyvä varmistaa yhdessä sovittu palautusajankohta parilta etukäteen. Opiskelijalla oikeus saada työstään arvio, vaikka toinen parista ei jostakin syystä palauttaisikaan työtä sovitusti.

Paritutkielman arvioinnissa pätevät seuraavat periaatteet:

- Tutkielman kansilehdeltä ja tiivistelmästä tulee käydä ilmi työn molemmat tekijät sekä tutkielman ohjaajat.
- Työt arvioidaan E-thesiksessä erillisinä suorituksina, mutta samat arvioijat arvioivat molempien opiskelijoiden palautukset.
- Paritutkielma arvioidaan samoilla arviointimatriisin ulottuvuuksilla kuin yksilötutkielmat, mutta arvioinnissa huomioidaan, että paritutkielmaan on käytetty kahden yksilötutkielman työpanos.

- Arviointimatriisin tutkielman sisältöä koskevista arviointikohteista 1.–6. **annetaan identtiset arviot** molempien opiskelijoiden palautuksille.
- Arviointimatriisin arviointikohdetta 7. (“Työskentely tutkielmaprosessin aikana”) tarkastellaan suhteessa opiskelijoiden työskentelyprosessin dokumentointiin ja ohjaajan muistiinpanoihin, ja siinä opiskelijat voivat saada eri arvion.
- Mikäli käy ilmi, että tutkielman tekijöiden työnjako on ollut erittäin epätasainen, voivat parityön tekijät saada tutkielmasta eri kokonaisarvosanan.

Oman työn osuuden raportointi paritutkielmassa

Oman työn osuuden raportti on tärkeä osa parityönä toteutettavaa tutkielmaa, sillä se tekee näkyväksi kummankin opiskelijan panoksen ja vastuut. Raportin tavoitteena on antaa kattava kuva yksilön osuudesta prosessiin ja lopputulokseen. Tässä raportissa tulee käsitellä sekä konkreettisia tuotoksia, että työn aikana tehtyä yhteistyötä ja oppimista.

Raportin laajuus on 2–3 sivua. Tyyli voi olla toteava, mutta myös henkilökohtaiset havainnot ja kokemukset ovat tärkeitä kuvata osana reflektointia. Keskeistä on konkretian ja läpinäkyvyyden korostaminen: selkeästi kuvattu prosessi ja opiskelijan panoksen kuvaaminen tekevät raportista luotettavan ja informatiivisen. Raportin kirjoittamista helpottaa suuresti opiskelijan tekemät muistiinpanot prosessin aikana, sillä asiat unohtuvat ja muistikuvat vääristyvät usein sangen helposti.

Raporttia ei liitetä osaksi tutkielmaa. Molemmat tekijät lähettävät omat erilliset raporttinsa tutkielman ohjaajan sähköpostiin ennen tutkielman jättämistä tarkastukseen.

1. Johdanto: Oman osuuden määrittely ja yleiskuvaus

- Lyhyt kuvaus paritutkielman aiheesta ja työn tavoitteista.
- Yksilön roolin määrittely: Millä tavoin raportin laatija kontribuoi prosessin eri vaiheisiin?
- Yhteistyön yleinen luonne: miten työskentely parityönä sujui ja miten vastuut jaettiin.

2. Panoksen kuvaaminen työskentelyn vaiheissa

Tässä osassa eritellään tutkielmaprosessin kunkin vaiheen aikana tehdyn oman työn osuus, yhteinen työskentely sekä niiden merkitys tutkielman kokonaisuuden kannalta. Voit kopioida tähän paritutkielmasopimuksessa olleen listaus työnjaosta ja tarkastella, toteutuiko se sovitusti. Alla on jokaista vaihetta varten apukysymyksiä, joiden avulla voit tarkastella omaa osuuttasi.

Aiheen valinta ja tutkimussuunnitelma

- Mitä ideoita ja ehdotuksia toin aiheen valintaan?
- Osallistumiseni tutkimuskysymysten tarkentamiseen ja tutkimussuunnitelman laatimiseen

- Aiempaan tutkimuskirjallisuuteen perehtyminen aiheen valinnassa.

Teoreettinen / käsitteellinen viitekehys

- Kuinka paljon ja millaisia kirjallisuuslähteitä etsin ja hyödynsin?
- Mihin asioihin tai kysymyksiin keskityin?
- Oma osuuteni tekstin kirjoittamisessa, kommentoimisessa ja muokkaamisessa.
- Millaisen prosessin kautta viitekehys muodostettiin parityönä

Menetelmälliset valinnat

- Tutkimusmenetelmäkirjallisuuteen perehtyminen.
- Mitä vaihtoehtoja ehdotin ja miten osallistuin valintojen perusteluun?
- Panokseni menetelmäosion tekstin laatimiseen
- Mikä oli roolini aineiston valinnassa, keräämisessä tai aineistontuotannossa?
- Millaisia tehtäviä tein analyysin aikana (esim. aineistonjärjestäminen, koodaus, analyysityökalujen käyttö)?
- Mitkä tutkimusetikkaan ja tietosuojaan liittyvät asiat olivat minun vastuullani.

Tulosten esittäminen

- Millainen oli panokseni analyysin tulosten aukikirjoittamisessa ja havainnollistamisessa?
- Kuinka osallistuin tulosten tulkintaan ja niiden merkityksen pohtimiseen?

Yhteenveto ja pohdinta

- Mikä oli panokseni yhteenvetoon ja pohdintaan

Yhteiskirjoittaminen

- Miten osallistuin tekstin kirjoittamiseen ja viimeistelyyn tutkielman eri luvuissa?

3. Työskentelytavat ja ajankäyttö

- Kuvaus omasta ajankäytöstä ja työskentelytavoista projektin aikana
- Millä tavoin tuin paritutkielmaprosessin onnistumista (esim. kommunikointi, tehtävien koordinointi, yhteistyön ongelmien ratkaisu)?
- Kuinka pidin huolta aikatauluista ja vastuista?
- Mitä tein sovittua enemmän ja miksi?
- Mitä tein sovittua vähemmän ja miksi?
- Kuvaus mahdollisista haasteista, joita kohtasin omassa osuudessani (esim. tiedonhaun ongelmat, analyysimenetelmien soveltaminen)
- Kuinka nämä haasteet ratkaistiin ja mitä opin niistä?

4. Reflektointi ja oppimiskokemukset

- Mitä opin parityöstä ja omasta panoksestani projektissa?

- Millaisissa taidoissa kehityin (esim. akateeminen kirjoittaminen, menetelmien oppiminen, kriittinen ajattelu, tekstin jäsentäminen, yhteistyötaidot)?
- Kuinka voisin tulevaisuudessa parantaa omaa työskentelyäni vastaavissa projekteissa?